

Hallo liefde.

O

Ik studeerde af van de theaterschool en Martine zou het jaar daarop beginnen aan de regieopleiding. Zij werkte voor het krantje van het Theaterscholenfestival en zij interviewde mij over een voorstelling die ik speelde. In retrospect denk ik me te herinneren dat ze rood haar had.

Martine vond mij leuk en naderhand had ze aan iemand, ik weet nog steeds niet wie, gevraagd “Die Marc, is die single?”.

“Ja, die is single”, had diegene gezegd. “En homo.”

En daarmee zijn we elkaar jaren uit het oog verloren.

1

Dit is het eerste wat ik voor Martine heb geschreven, en dit het laatste.

Als er geen rampen zijn gebeurd
qua branden, aardbevingen en motten
dan heb je vanavond je jurk aan
eindelijk.
mijn lief,
ik ben zo blij met je,
met hoe je lacht
en waar je om lacht
met hoe groot je bent
en hoe groots je kan zijn.
met hoe lief je kan zijn
en als je zegt:
‘er zijn mensen die over me zeggen
dat ik een harde tante kan zijn, goed hè?’
met hoe je kan stralen
waardoor ik wel beter weet
ik ben blij met wie je bent
en wie je wordt
ik ben trots op je
ik hou van je

Martine studeerde af en ik was gevraagd een videoboodschap op te nemen.

Ze kwam van de trap af in dat schitterende jurkje, stralend.

‘Don’t stop me now’ van Queen keihard op de achtergrond.

Ik zat naast haar moeder en had speciaal mijn haar laten knippen, dus Martine herkende me niet.

Een tijdje daarvoor had mijn goede vriend Barry ons voorgesteld in de klimhal.

Ik overwon mijn hoogtevrees en Martine en ik waren een keer samen gaan klimmen.

Na het klimmen vroeg ik haar zo koeltjes mogelijk of ze wat met me wilde gaan eten omdat ik toch ergens wat zou gaan eten. (niet waar)

Ik nam haar mee naar een restaurant waar niet op het raam stond ‘halve prijs’,
waar er tafelkleden op de tafels lagen en er keuze was uit maar liefst verschillende wijnen.
Dat maakte indruk op haar. Toen nog wel.

2

Wij zijn in Vietnam. Ik ben uitgeput want met Martine op vakantie gaan was uitputtend. Als je menselijkerwijs 7 dingen op een dag kon doen, was Martine niet tevreden als ze aan het eind van de dag er niet minstens 9 had gedaan.

We hebben de hele dag door de Sapa-vallei gelopen onder vrolijke aanmoediging van onze gids, Cho. Nu zijn we op de veranda van het huis waar we blijven slapen. Het ruikt naar de vlinders die om ons heen dansen. We hebben onze rugzakken neergezet en kijken uit over de vallei.

Dat was zo'n moment.

We kijken naar The West Wing, de verslavende serie over het reilen en zeilen van het Witte Huis. Het is half drie 's nachts. We hebben al twee afleveringen geleden besloten om geen afleveringen meer te kijken. De aftiteling komt op. Martine zegt: 'zo, en nu gaan we naar bed'. Ze pakt de afstandsbediening en drukt op de play-knop die de volgende aflevering instart. 'Nou, wat doe ik nou, shit, ja, nou staat ie aan.' Terwijl we verder kijken, kijk ik vanuit mijn ooghoek naar Martine, ze kijkt even naar me terug en dan kijken we verder. Dat.

Martine en ik zijn naar Alphen aan de Rijn gereden om friet te eten. We hebben in de friettest gezien dat dit de beste is van Nederland. We eten patat met mayonaise. Voor de rest is er helemaal niets te doen in Alphen aan de Rijn. Dat moment.

We zijn bij de Librije. Wij waren getrouwd en van mijn ouders mochten we uit eten waar we maar wilden. Daar heb ik ze aan gehouden.

Barry en ik hadden een aantal jaren daarvoor bij de Librije gegeten en Martine had dus een aantal jaren moeten luisteren naar: "en toen kwam er een schuimpje en toe was er een steen en toen haalden ze het brood weg en toen kwam Jonnie Boer nou ja je had er bij moeten zijn." Op weg naar Zwolle zei Martine: "ik vond het te gek hoor, uit eten bij de Librije, maar het is geen bucketlist-item."

Het was volgens mij het eerste hapje wat ze nam binnen, we hadden al een aantal gerechtjes gehad op het terras. Een stukje vis van een barbecuetje gemaakt van een blikje. We kijken elkaar aan en schieten vol.

Precies dat moment.

3

Wat ik zeggen wil.

Ineens zijn we 13 jaar verder en 13 jaar is blijkbaar kort.

Er is nooit twijfel geweest, geen grote crises, we hadden nooit echte ruzie. En als het allemaal relatief moeiteloos gaat ligt het gevaar op de loer dat je niet waardeert hoe veel je van iemand bent gaan houden, juist omdat het zo makkelijk gaat. Dat je niet meer ziet hoe je met haar verweven bent, niet zonder haar kan, hoe vaak je weer opnieuw verliefd op haar kan worden. Dit waren een aantal momenten dat ik me realiseerde dat ik zo ongelooflijk dol ben op Martine, dat ik met verwondering naar ons kijk, met licht ongeloof, en dan diep moet ademen omdat ik anders bang ben dat ik uit elkaar klap omdat ik weet dat het nooit meer beter gaat worden dan precies dat moment.

Ik ben zo blij met wie ze was

en wie ze worden kon

en hoe groots ze kon zijn.

Ik ben nog steeds trots op haar

en ik hou van haar.

4

5

Men zegt dat er verschillende fases zijn in een rouwproces en veel bijbehorende emoties zijn ook al langs geweest; verdriet, ontkenning, boosheid. Maar het gevoel wat bij mij nu overheerst is dankbaarheid.

Voor alle liefde en warmte waarmee Martine en ik zijn omringd.

Door haar familie, Wouter, Rolf, Annemiek, Patrick en Tessa. Tessa die Martine uit het diepste dal kon halen door gewoon haar stralende zelf te zijn.

De rest van haar familie en mijn familie, die er altijd voor ons was.

Iedereen bij uitgeverij AtlasContact die Martine maar bleven duidelijk maken dat ze niet zonder haar konden of wilden.

Onze ongelofelijke club vrienden die aan kwamen stuiven en met bachanalen de nacht trachtten te verdrijven.

De verpleging van 3B en de AKZI die ons met een engelengeduld door een niet te bevatten storm hebben geloodst.

De hematologen uit het VU, met in het bijzonder Claudia en Jeroen Jansen, die zich er steeds hard voor hebben gemaakt dat de tijd die er was, echte tijd was, en nog goed te besteden.

Had ik al verteld dat we naar de Librije zijn geweest?

Maar degene waar ik het meeste dankbaarheid voor voel, is Martine.

Martine van As, mijn grote liefde, die het 13 jaar met me uithield. Die van me hield en mij van haar liet houden. Die onmogelijk was en streng en stampvoetend kwaad en onredelijk en heerlijk en fantastisch. Die tot het laatst bleef antwoorden op mijn vraag 'hallo liefde' met 'hé baby'.

Martine, die liet zien hoe je slecht nieuws moet pareren; met goed nieuws.

Als de keus is: zijn of niet zijn, zijn! Vier alles, eet het, drink het leeg, ga er heen, sta in de kou en warm weer op, schrijf je in, nodig uit, sla niks over, kies voor winst, toom je blik, kus haar, kus hem, hou vast, lees, luister, kijk, spring, ga, reis, ren.

6

weet je nog dat wij
de zon zagen
dezelfde zon maar zo ontzettend anders
dat we moesten blijven staren
en weet je nog dat we toen
zo gelukkig waren
alleen maar door het licht

weet je nog dat wij
dat jij
weet je nog dat ik zo in paniek was
en je aaide door mijn haren
zoals jij alleen kan doen
en weet je nog dat we toen
zo gelukkig waren
zo in paniek
en in- en ingelukkig

onthou van mij
ik onthou van jou
het aller- allerkleinste
het aller- allerfijnste
onthou van mij mijn lief
onthou

weet je nog dat wij
dat ik
weet je nog dat jij
dat wij